

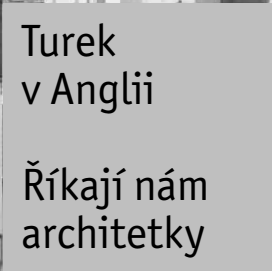
BRATRSTVO | 6

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ | r.č. 46/2005

CHRÁM

Letní příloha:
Do země
zslíbené

Turek
v Anglii

Říkají nám
architektky

Férové přijímačky	Samuel Titěra	2	OBSAH
Biblická úvaha — Spor o Ježíšovu pravomoc (Mk 11,27–33).....	Aleš Mostecký.....	4	
Chrám —			
• Rozhovor s Davidem Vávrou	Vojtěch Veselý	5	
• Už neplníme formy	Tomáš Groll	6	
• „...to je ale zima, bratře faráři!“	Jaroslav F. Pechar	7	
• Z Chmelíkova slovníku naučného.....	prof. E. Chmelík.....	9	
Bratry, sestry potkávám —			
Pravoslavné sestry, pravoslavní bratři	Vojtěch Veselý.....	10	
Nápadník — Nové Město na Moravě	Daniel Ženatý.....	12	
Moje oblíbená biblická pasáž —List Filipským.....	Marie Ortová.....	12	
Ucho Velkého bratra — ...sám si seju, sám si sklízím... Michal Samiec.....		13	
Milá Eliško	Šimon.....	14	
Soutěž — Příběh pátý.....	Luboš Kratochvíl.....	14	
Milý Šimone.....	Eliška.....	15	
Turek v Anglii — rozhovor s M. Turkem	M. Medková, T.Groll	16	
Mladá česká próza — Jan Balabán	Benjamín Skála.....	18	
Říkají nám architektky — rozhovor	Tomáš Groll	20	
Povídka — Podlec/hrdina.....	Tomáš Starý	22	
Okamžik.....	Marie Medková	24	
Příští vlak	Miriam Junová	24	
2046.....	Mirka Fůrová	25	
Halgato	Lenka Ridzoňová	25	

FÉROVÉ PŘIJÍMAČKY

Samuel Titěra

Jsou za námi duben a květen, měsíce plné nespravedlnosti a strachu z vyhazování. Premiér Gross si několik měsíců užíval svého vysokého platu, než ho konečně zrádná kobylka polopravd a falešností vyhodila ze sedla. V těch dnech vyhodili jednoho mého přítele ze dne na den z práce za to, že byl v rozhořčení nad lumpárnou nešetrně upřímný (jenže sprostý). Přitom je tak laskavý a fér chlap!

Dalšími nespravedlnostmi se to v těchto týdnech hemžilo ve školách – při opravování písemek z češtiny sem tam někdo dostal špatnou známku nikoli za kvalitu práce, ale za své názory. Nebo dostali dva žáci o dva stupně jiné známky za stejný počet chyb. Jiných nespravedlností se teprve dočkáme; určitě se zas někde objeví možnost koupit si úspěch při přijímacích zkouškách. Všeljakého nespravedlivého vyhazování je hodně také průběžně: do vzduchu (na Výcho-

dě) a z kopýtka, za blbosti a hlavně do popelnice (na Západě). Taký se mi v květnu dostala do ruky úžasná deska: Louis Armstrong and the Good Book. Když jsem si ji pouštěl poprvé, podruhé a potřetí, nemohl jsem se ubránit pokušení tancovat, luskat si a zpívat s hudbou. Ve spirituálech je úžasná síla, a dlouho jsem nemohl přijít nato proč. A proč je nikdy běloši nedokážou zazpívat TAK, aby to v nich zůstalo. Pak jsem na to kápl: jde o upřímný prožitek jedné věci (tomu jsme dneska většinou dost daleko) – těm nevzdělaným, naivním, udřeným a vši nespravedlností světa zkoušeným černochům ve službách bohatých euroameričanů nešlo v životě o nic víc než o ty poslední přijímačky. „I wouldn't be a sinner! I'll tell you the reason why: I'm afraid my Lord might call me – and I wouldn't be ready to go.“ Nechci být hříšník – povím vám proč: Pán by si mne mohl zavolat a já bych nebyl připraven na cestu. •

ÚVODNÍK

Foto: Eva Vlčková

NEMÁTE STRACH ZE SVĚTA PLNÉHO ANALFABETŮ,
KTERÍ NEMAJÍ JINOU PAMĚŤ NEŽ TU VE SVÉM POČÍTAČI?

Harold Irving Bloom

Znovu přišli do Jeruzaléma. Když procházel chrámem, přišli k němu velekněží, zákoníci a starší a řekli mu: „Jakou mocí to činíš? A kdo ti dal moc, abys to činil?“ Ježíš jim řekl: „I já vám položím jednu otázku; odpovězte mně, a já vám povím, jakou mocí to činím! Odkud měl Jan pověření křtít? Z nebe či od lidí? Odpovězte mi!“ I dohadovali se mezi sebou: „Řekneme-li: ‚z nebe‘, namítne nám: ‚Proč jste mu tedy neuvěřili?‘ Řekneme-li však: ‚od lidí‘ - to se zase báli zástupu; neboť všichni měli za to, že Jan byl opravdu prorok. Odpověděli tedy Ježíšovi: „Nevíme.“ A Ježíš jim řekl: „Ani já vám nepovím, jakou mocí to činím.“

Marek 11,27–33

SPOR O JEŽÍŠOVU PRAVOMOC

Aleš Mostecký

Kde ten člověk bere odvahu k takovému jednání? Kdo ti dal pověření? Odkud čerpáš sílu? Dost zásadní otázky. Občas si je někdo klade. I nad tím, co děláme my. Proč ti křesťané například organizují Diakonii, Charitu, ADRU, Armádu spásy? Proč se na to nevykašlou? Jde jim jen o prachy? Nebo to dělají z nějakých jiných pohnutek - a z jakých?

Můžeme být moc rádi, když se nás takto někdo zeptá. To je přeci vhodná a pravá chvíle pro svědectví o naší víře, která zavazuje k lásce k bližnímu. To nejpodstatnější k takovému jednání, podněty i schopnosti prokazovat lásku, čerpáme z víry. Svě pověření takto jednat chápeme jako pověření od Boha. Od něj čerpáme sílu k službě, k dobrému konání.

Ale i na tomto příkladě je zřejmé, že existují i další, ne tak boholibé a lidem milé motivace k podobnému jednání, jako jsou peněžní zisky, sláva a věhlas prvních stránek novin nebo obdivné lidské řeči o tom, jak jsme dobří. I kvůli tomu lze vykonat mnoho dobrého a prospěšného.

Odkud je tedy naše pověření? Z nebe, nebo od lidí? Můžeme (snad) poukázat právě na svou víru v Boha a na Boha samotného jako na základ toho všeho.

Ježíš ale takhle přímo neodpovídá. Přímé odpovědi se vyhýbá a chce, aby si jeho protivníci odpověděli sami. Proč? Je pro něj nebezpečné se přiznat k Bohu jako k prameni veškeré své motivace

i mocí k činu? V jeho případě se ve vzduchu vznáší obvinění z rouhání, pokud by ukázal pravdivě k Bohu.

V jeho osobě jde totiž o víc než jen o věřícího člověka. I ti to mají s proticírkevně naladěným okolím, ale i s ostatními věřícími těžké, viz proroci nebo Jan Křtitel nebo o tom možná sami něco víte. Ale když jde o Krista, o Mesiáše, který je očekáván, který přijítí má, to je složitější. To nejde jen tak snadno říct: „Tak jsem tady! Přišel jsem, tady mě máte, věřte mi!“ To musíte právě poznat sami. To je jedno ze základních poznání a rozhodnutí naší víry.

Proto Ježíš odpoví i neodpoví zároveň: „Je to se mnou stejné, jako s Janem. Odkud měl to pověření on? Z nebe, nebo od lidí? Co věříte? Se mnou je to stejné. Odpovězte každý sám za sebe, nahlas před shromážděním bratří a sester.“ Scéna jak od nás z kostela (však se taky odehrává v chrámě).

Velekněží a zákoníci a starší neřeknou, co si myslí. To by je lidi hnali. Ale k vyznání se taky neodhodlají, natolik se zase přetvařovat neumějí. Proto volí únik: „Nevíme.“

Otázka ovšem zůstává: „Odkud to ten Ježíš má?“ Otázka, která je tu i dnes pro nás. Budeme před ní utíkat?

Ze strachu z okolí raději nepřiznáme, co si doopravdy myslíme? Anebo najdeme dost odvahy odpovědět: „Ježíšova moc přece pochází z nebe.“

BIBLICKÁ
ÚVAHA

Ilustrace:
Zdeněk Šorby

CHRÁM

PRÁCE ARCHITEKTA? POKORNÁ SLUŽBA CÍRKVI.

Rozhovor s Davidem Vávrou

Vojtěch Veselý

Co máte za povolání?

Jsem tatínek, architekt a po večerech někdy herec.

Váš tatínek by se charakterizoval podobně?

Ne, charakterizoval by se: architekt.

Takže jste architekt charakteristický svým následným programem?

Třeba. Ale vůbec bych to neodděloval. Nevím, která tvůrčí chvíle patří kterému oboru. Protože třeba nějaká organická zákrta, která se objeví v architektuře, může být odrazem přírody stejně jako vzpomínka na fotbalovou kličku. Nevím, jak se ve mně ukládají jednotlivé prostory, vjemy a životní situace. Víím ale, že pokud se klička ve fotbalu projeví, nedávám ji tam vědomě.

Zkusil byste svůj architektonický výraz přiblížit nějakou budovou, třeba rovnou kostelem, se kterým jste, řekněme, v souladu?

Podle mě má asi každý nejradši ten svůj kostel se všemi osobními prožitky, které samozřejmě povyšují nad nějaké relativně obecné estetické chápání jednotlivých prostorů. Pro člověka je necennější to, co je mu nejbližší, i když z hlediska nějaké obecné estetiky třeba takové kvality nevykazuje. Ty jsou mi v podstatě úplně fuk. Takže je mi nejbližší náš branický kostel, kde proběhla celá moje křesťanská identita od křtu, konfirmace, skautského slibu, svatby i pokřtění všech dětí.

Jestli je v místnosti kříž, jak vypadá věž, to roli nehraje?

Vnější stránka tomu určitě může napomáhat, ale krásně estetizovaný kostel,

v kterém je třeba mrtvý křesťanský život... k čemu je. No, třeba k tomu, že další generace tam ten život najdou.

Jak rozumíte záměru architekta projektovat záměrně pro příští generace?

Tvůrce by měl dát svěřenému úkolu maximum svého talentu a schopnosti. A současně nesmí jít pouze o projev subjektivního vnímání, ale musí to dělat pro někoho. Čili, práce architekta - pokorná služba někomu. A to platí nejen pro projekt kostela, ale pro všechno, od kličky přes záchod až po sloupodřadí.

Jiní tvůrci pracují tak, že na toho, kdo objednává, až tolik nehlídá a subjektivně tvoří nějaký svůj silný názor. Já jsem na jiné straně a nesnažím se dělat výtvarné mezníky, spíš se snažím v sobě takovéhle záležitosti trochu potlačovat. Vědomě se nesnažím udělat nějakou záměrně novou stavbu.

Přijde vám důležité, aby nový kostel na zelené louce stavěl praktikující křesťan? Aby se mu místo kliček z fotbalu vybavovaly z podvědomí kličky z kostela?

Určitě. Sám jsem kostelovými kličkami zatížený. Ale člověk nezatížený takovouhle zkušeností může udělat spirituální prostor lepší než člověk, který jakoby věří. Někdo, i když říká, že je nevěřící, dokáže v sobě mít určitou úměru a pocit vyabstrahovaného prostoru. Jeho prostor potom s věřícíma třeba konvenuje líp než prostor od člověka, který má nějakou křesťankou zkušenost. Není tam pravidlo.

O sporu architekt vs. památkáři jste počítám, mluvil mnohokrát. Kdyby

jste za památkáře dosadil staršovstvo, presbytery, našel byste nějakou podobnost?

Mezi někdy iracionalitu památkářů a iracionalitu demokratického staršovstva se dá téměř dát rovnítko. V obou případech může jít o nesnadnou bariéru. Staršovstvo v sobě najednou ztotožňuje několik názorových proudů, které se většinou pomelou až zvítězí průměrnost. Deset lidí hájí deset názorů a všechny platí.

Jak se pak ucelená koncepce jednoho architekta hájí?

Zas pro tolik staršovstev jsem nedělal, tak nemůžu říct, že bych měl nějak plodné zážitky, ale vždycky to byl poněkud tuhý organizmus. Člověk se s ním musel jakoby prát.

Kdesi jste uvedl, že pár památkářů vás přivedlo na lepší řešení. Co presbyterii? To bych si říct netroufl. Možná z pohledu staršovstva to bylo lepší řešení, ale z mého subjektivního pohledu mi to tak nepřišlo.

Mezi ikonami informačních systémů mezinárodních letišť se začíná objevovat klečící postavička. Šipky od ní vedou k jakýmsi univerzálním kaplím otevřeným křesťanům, muslimům, židům... celé té skladbě, která propluje terminálem. Bylo by řešení takového prostoru zadání pro vás?

To je těžký úkol. Řešil bych ho docela rád. Mám rád hodně nesnadné úkoly, které vedou k vymačkání tvůrčí šťávy, komplikovaná zadání jsou tedy inspirativní. Na holé, ničím nezátížené louce člověk mů-

že udělat cokoli. Třeba pro mě je tahleta svoboda někdy až svazující.

Tady by nešlo o nesvobodu prostorovou, ani o názory deseti evangelických starších, ale korekce deseti zástupců odlišných náboženských systémů. Každý by na vás házel požadavky a zároveň by říkal: ne, kříž ne. Hvězdu ne.
No, a teď by tam byl symbol, který by to splnil všechno. To by bylo krásný. A byl by to třeba jen zdroj světla. Protože jsou to všechno monoteistická náboženství, byl by tam jenom ten jednotný princip... Nebo najít postavu, která je společná. Třeba Mojžíš by se vešel, co? No, hezký úkol.

Vzpomněl jsem si na jedno vaše dílo, kondomerii... to byla taková legrace.
No jo, mě pan farář za to jakoby vynadal. On mě občas kárá, ale kamarádsky. Objeme mě a řekne mi, co se mu nelíbilo... Ale udělat přitažlivou kondomerii, veselé prostředí, znamená, že lidí nemají stud říkat si u kasy o kondom. A třeba to deseti procentům lidí zachrání život. Kondomerie byla dílem i osvětová záležitost, nic nemravného.

V každém díle Šumných měst kostel, platí to?
Máme pár nepsaných pravidel, které tvoří jakýsi vnitřní řád. Kavárna, kostel a vždycky je tam vila jako rodinné bydlení. Vedle toho je tam od začátku idea příjemné, nenásilné edukativnosti. Objevovat pro co nejvíce lidí stravitelnou formou moderní architekturu, která je vlastně pro řadu lidí nehodnotná. Barokní kostel nebo kapličku už nikdo nezničí. Málo starou funkcionalistickou vilu nebo industriální továrnu kdokoliv. •

UŽ NEPLNÍME FORMY Tomáš Groll (za ex-spořilovskou mládež)

Prýč jsou doby, kdy mládež plnila formy na výrobu cihel. Dnes z mnoha důvodů stavba kostela probíhá dodavatelskou formou od stavebních firem a tím se role mládeže redukuje. Ale i přesto má mládež nezanedbatelný vliv. Vždyť každá stavba slouží dlouhá léta a kdo jiný ji bude v budoucnu užívat, než dnešní mládež a její děti. Jakou roli má mládež při stavbě kostela? Vycházíme ze zkušenosti se stavbou našeho nového sborového domu Milíče z Kroměříže v Praze na Chodově.

(pokračování na straně 9)

„...TO JE ALE ZIMA, BRATŘE FARÁŘI!“

Jaroslav F. Pechar, farář ve Strmilově

Tady na pomezí Vysočiny a České Kanady je zima snad pořád. Tedy alespoň mně – a ne jsem v tom sám. Když se k tomu přičte, že kostel je z kamene a na podlaze dlaždice, dá se pochopit, že podstatnou část roku se tu psi o místo ve stínu neperou a vrány k zemi vedrem nepadají. Žádný filosof nic nevymyslel, když ho bolely zuby. A tak se i nejskalnější helvít či nejzbožnější luterán potácejí mezi plameny Ducha svatého a žářem Slova Božího – a docela obyčejnou zimou, která na ně po onu zmíněnou část roku doléhá. Jistě – v kostele už je topení a když se nechá 2–3 hodinky běžet, pak nejde alespoň pára od úst, když jeden zpívá. Je tu ale přeci jednodušší řešení! Na faře je taková pěkná, útulná místnůstka, když se z ní vyndají stoly a naskládají židle vedle sebe, tak je to eňo nůňo. Na zdi mapa biblických krajin, na protější pěkný obrázek, v zádech sborová knihovna... Trochu se zmáčkne, abychom se vešli, protože když je nás víc než patnáct, tak už to není úplně nejsnazší. Ale alespoň jsme si tak nějak blíž – než v tom kostele, když je nás patnáct tam, tak si připadáme tak nějak ztraceni. Neměl jsem tu odvalu a razanci, abych zimní bohoslužby ve sborové místnosti prostě zatrl, jako jeden můj předchůdce. To, že se tam už nekonají, je výsledek několikaletého „naznačování“, že tahle místnost je jako stvořená pro biblické hodiny všech generací, pro zkoušky kapely, pro pečení perníkového Betléma do kostela – ale ne pro nedělní bohoslužby. Tohle prostě není kostel. Vadí to? Mě ano.

Reformace udělala namnoze z bohoslužeb akademickou přednášku. Pravá pas-

tva pro rozum – ale srdce přišlo zkrátka. Oltáře zmizely, obrazy zmizely, sochy zmizely, liturgie zmizela, symbolika barev a pohybů zmizela. Jen jakýsi chytrý panáček tam vepředu něco převelice učeneho vykládá. A pak amen – a jdeme domů si o tom ještě trochu popřemýšlet. Co bych chtěl? Náboženský prožitek. Chápu, že charismatikobijcům už se otvírá kudla v kapse. Touha po náboženském prožitku snadno zbytní a přehluší samu podstatu.

Mám ale zato, že touha po náboženském prožitku patří k přirozeným a neoddělitelným součástem jakéhokoliv náboženství. Může se najít někdo, koho uvádí do vytržení srovnání rukopisného různocetní seznamu navrátilců z babylónského zajetí. Mě ne, já potřebuji něco hmatatelnějšího. A řekl bych, že v tom nejsem sám. To hmatatelné je pak třeba právě to, že kostel vypadá jako kostel a ne jako posluchárna ETF UK. Nevadí mi používat kostel k něčemu „světskému“ – koncerty, výstavy, přednášky. V neděli ráno se ale tento prostor stává prostorem svátostným, jako se při večeři Páně kus chleba stává tělem Kristovým. Čistě teologicky by jistě šlo vysluhovat rohlíkem a kuličkou hroznového vína. Možná i hamburgerem a coca-colou. Myslím ale, že by mi trvalo dlouho, než bych v tom dokázal poznat tělo a krev Páně, i kdybych proto měl sebelepší teologické důvody. Znam mnoho důvodů, pro které mohu s klidným svědomím hájit nejen sborovou místnost, ale i třeba i dětský pokoj jako bohoslužebný prostor, ve kterém je možno sloužit nedělní bohoslužby. Ale jestliže to není naprosto nezbytné – proč? •

KDY SE PROSTOR MĚNÍ V CHRÁM?

Jan Balík, 39 let
(kněz, ředitel Sekce
pro mládež ČBK)

Každý prostor může být prostorem setkání člověka a Boha. Když se ale my lidé rozhodneme, že nějaký prostor vyčleníme z běžného užívání a upravíme si ho tak, aby nám vyhovoval více pro modlitbu, stává se chrámem. V katolickém chápání je takový prostor Bohu zvláštním obřadem zasvěcen a je v něm uchovávána eucharistie.

Jarda Svoboda, 38 let
(kapelník Trabantu)

Kdykoliv se v něm „dva neb tři shromáždí ve jménu mém“. Z toho plyne, že celý náš svět je Boží chrám – a nutno říci, že místy pěkně zaneřáděný a znesvěcený.

Martin Fendrych, 48 let
(komentátor
časopisu Týden)

Mám chuť říct: Když je v něm Bůh. Ale věřím, že Bůh je všude. Kdyby nebyl, prostor by se rozpadl v nicotu. Pak se ale chrám rozprostírá všude. Nebo aspoň tam, kde Boha, Ježíše hledám a potkávám.

Jaroslav Hynek, 35 let
(YMCA v ČR)

Chrámy jsou prostory, kde je přítomen Bůh. Chrám může být v čase (šabat), těle člověka (je chrámem Ducha svatého), i tam, kde je shromážděno Kristovo tělo – lidé očekávající na Hospodina.

Petr Forman, 40 let
(loutkař, herec)

Když je naplněn čímsi, jak my obyčejní lidé říkáme, „posvátným“...

Hana Chroustová, 24 let
(studentka ETF UK)

Pro mě, když je uzpůsoben k bohoslužbě – stůl Páně, kazatelna, oltář, kříž,... a když se tam mohou sejít 2 neb 3 ve jménu Páně.

Jean Calvin, 1509–1564
(reformátor ve Švýcarsku, právník, teolog)

Pokud bychom obdrželi rozkaz postavit chrám ze dřeva a kamene, přičemž taková pocta přece náleží pouze Bohu, pak by to již byl jasný důkaz pro jeho božství; oč jasnější je však tento důkaz, když Bohu žádný chrám nestavíme, nýbrž sami máme jeho chrámem být! (Institutce I,13,15).

Pavel Klinecký, 50 let
(evangelický farář, člen Synodní rady)

Jedna žena v obtížné situaci mě požádala, aby mohla chvíli sedět v modlitebně. „Proč?“ ptal jsem se. „Protože je to ovzduší prosycené láskou. Tam nikdo nikdy nezlořečil, nemyslel černě nebo nenávislně. Lidé tam děkují a prosí za dobré věci už 70 let.“ Tehdy jsem pochopil, že naše modlitebna je chrám.

• To záleží na nás lidech. Všude tam, kde do prostoru pustíme pokoru a úctu. To se pak na našem chování pozná. Ve Zlíně na kostele visí nápis - Chrám Boží svatý jest, jenž jste vy... A ty tradiční chrámy nám někdy pomáhají k sobě tyto hodnoty vpustit. Někdy naopak. **Anna, 54 let**

• Prostor se mění v chrám, když je naplněn Duchem a když lidé, kteří tam prodlévají, cítí, že to je přirozené správné místo pro klid duše i chválu Pána. **Anička, 20 let**

• Kostel, modlitebna, krematorium, nemocniční pokoj, vězeňská cela, louka, les, kečárna v Křížlicích. To všechno jsou chrámy, kdykoli se lidé setkávají, aby oslavovali Boha. Kamkoli může Duch zavanout, tam se i chlívěk mění v chrám. Kamenné kolosy, dneska už většinou chátrající, v lepším případě plné řvoucích turistů, mně moc neberou. **Michal, 24 let**

• Když lidé očekávají Boží přítomnost a nalézají ji. **Vendula, 41 let**

Otázka příště: „Na co myslíte, když dáváte peníze do kostelní kasy?“ Odpovědi pošlete na bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 20. 8. 2005.

Z
CHMELÍKOVA
SLOVNÍKU
NAUČNÉHO

Chrámy — stavba s rozsáhlým vnitřním prostorem, který je rozdělen na místo pro diváky či posluchače, a na prostor, kam jsou upřeny zraky diváků či posluchačů a kde se pohybuje/í nejdůležitější osoby. Chrám obsahuje lavice nebo lavičky, svatyni nebo svatyně. Mezi chrámy řadíme např.: Notre Dam, Chrám Sv. Petra, St. Stephans Dom, St. Paul's Cathedral, Katedrála Sv. Víta, Nou Camp, Old Trafford, San Bernabeu, San Siro, Ajax Arena, Anfield Road, Stamford Bridge, Letná.

• (Prof. **EmDr. Emanuel Chmelík PhD.**; *Chmelíkův slovník naučný; Chmelíkův ústav; Bohnice 2004*)

(pokračování ze strany 6)

Osvícené staršovstvo, jehož členem je i zástupce mládeže, zvolilo moderní přístup ke kostelu, a tak lze předpokládat, že mládeži bude dobře sloužit i za mnoho let. Prostory pro mladé a neklidné byly z rozumných důvodů umístěny do suterénu. Název kostela byl zvolen bez účasti mládeže, nicméně vybraní návrhy na pojmenování zvonů bylo dáno do našich rukou. A tak se zvony mohly jmenovat Marie a Marta, nebo Sodoma a Gomora. Nakonec se nám nad hlavami budou houpat Marie a Marta. Podílíme se na kontaktech se zahraničními sbory a potenciálními dárči. Přítomnost angažované mládeže, budoucnosti církve, při návštěvách dárců v provizorních prostorách našeho sboru se stává přesvědčovacím argumentem ku přispění. Dalším příspěvkem mládeže ku stavbě bylo vystoupení s loutkovou hrou o třech prasátkách na Kirchentagu ve Falcku. Falctí patří mezi největší naše dárce. A když přijela skupina práce mladé mládeže z USA, obzvláště jsme jim sekundovali. Přínos jejich práce byl spíše duchovní a sociální než hmatatelný. Spořilovská mládež se nyní schází v bytě u faráře Bíska. I když tyto prostory jsou pohostinné a je nám v nich fajn, panelákový byt přeci jenom není takovým majákem, který by vábil mladé lidi z blízkých VŠ kolejí nebo sídliště. Až bude kostel dostavěn, bude na mládeži, aby se postarala o plné využití potenciálu, který novostavba skýtá. A tak smíme jen doufat, že nový kostel a třeba i některé námi pořádané akce přivedou na Chodov nové salárníky, konfirmandy a mladší členy ke stárnoucí mládeži.

PRAVOSLAVNÉ SESTRY, PRAVOSLAVNÍ BRATŘI

Vojtěch Veselý

Velká Morava 9. století byla misijním kolbištěm západního a východního křesťanství. O územní vliv mezi sebou soupeřili římský papež a cařihradský patriarcha. Nakonec nad sebou navzájem oba předáci vyhlásili klatbu, čímž bylo formálně dokonáno oddělení. Na Východě se ustavila pravoslavná církev. Termín *ortodoxní* (orthos – pravá; doxa – sláva) má vyznavačský základ: sebevědomí pravoslavného křesťanstva je založeno na přesvědčení, že v jejich středu je Pán *správně slaven*. Učení jde stranou, učitelství úřad také. Platnosti nabývá to, co se prosadí. Co časem zapadne, nikdy plazit nemělo. Hranice církve nejsou přesné, ba nejsou žádné: církev není tvořena lidmi, nýbrž je naplněním Kristova díla v dějinách. Mj. proto se nevedou přesné církevní statistiky – do církve patří v Božím plánu všichni. Věrouka pravoslaví není závratně rozvinutá, ani debaty kolem eucharistie nezakládaly takových vášní, jako za Západě. Dogma rozsahem nepřekračuje látku prvních sedmi koncilů, tedy těch které proběhly ještě v rámci společné církve. Ačkoli jeden z těchto koncilů odsoudil myšlenku, že všichni bez ohledů budou spaseni, pravoslavný se brání představě, že Boží láska nestačí na záchranu ze všech hříčů.

Pravoslavný chrám Zvěstování přesvaté Bohorodice stojí u pražské tramvajové zastávky Albertov. Každé nedělní ráno jej naplní tolik věřících, že radši vyklidili židle – ve stoje se jich dovnitř vejde víc. Jedná se převážně o lidi středního věku. Drtivou většinu tvoří muži ve všednodenních civilních šatech a trocha přítomných žen oblečených svátostně s nábl šátky na hlavě. Snad každý druhý nese zavazadlo: igelítku od Alberta.

Návštěvník vstoupí prvními dveřmi rovnou do bohoslužebného prostoru s vysokým klenutým stropem a bílými zdmi. Jsou zhusta ověšené pestrobarevnými ikonami a u jejich pat stojí oltáře se

zdobenými mensami. Častým motivem je vyobrazení Matky Bohorodice, která se objevuje i coby titulní ilustrace na

ikonostasu – obrazové stěně oddělující prostor pro celebranty a shromáždění lidu. Hned za vstupními vraty se pracuje s penězi, poněvadž si přichodí kupují svíce k zapálení u některého z oltářů. Nabízí se svaté obrázky na dřevě, skle, papíru. Také vám zde půjčí propisku a do předtištěného formuláře můžete napsat jméno nemocného nebo zemřelého, chcete-li, aby jeho jméno bylo v pravou chvíli vzpomenu to před sluchem lidu i Boha. Koukal jsem přes ramena a viděl pouze azbuku. Nákupy, zapalování svící, vyplňování, jakož i odchody a přichody účastníků se odehrávají prakticky po celou dobu bohoslužeb, takže v lodi dochází k neustálému jemnému hemžení. Shromážděním zní prakticky nepřetržitě zpívaná melodie. Je-li chvíli ticho, někdo nadhodí tón a když se další přidají, zpočátku nenápadně se změní v dunivý zpěv. Mohutné jsou i všeobecně známé popěvky, zejména na mnoho melodických způsobů hlásané verše *Hospodin pomiluj a Aleluja*. Nástroje k doprovodu nejsou třeba, jelikož šedesát aktivních

BRATRY,
SESTRY
POTKÁVÁM...

motiv Matky
Bohorodice

pravoslavný
chrám Zvěstování
přesvaté
Bohorodice na
Albertově

mužských hrdel bohatě naplní prostor kýženými chválami, díky, prosbami... Lidé se také křížují. Takřka nepřetržitě, někdy na signál zpoza ikonostasu, jindy napohled spontánně.

Střídavě před a za ikonostasem postávají tři muži v bílém oděvu s vyztuženým krunýřem, což dodává na monumentalitě hlavních dopoledních protagonistů – kněze a dvou diakonů. Žáda pokrývají zlaté nebo stříbrné kříže, tím pádem je na co koukat, když kněz prostojí většinu obřadu zády k lidu.

Měl bych zmínit, že jsem za celé bohoslužby nerozuměl ani slovo, jelikož nevládnou církevní slovanštinou. Odhadl jsem kdy se zpívá modlitba Páně a kdy se odřikává nicajsko-cařihradské vyznání víry, ale význam jednotlivých slov ostatních částí bohoslužby mi unikal.

Bohoslužba je téměř dvě hodiny dlouhý rituál. Nezasvěcenému pozorovateli je zatěžko rozpoznat pravý začátek bohoslužby. V jeden moment se však kněz sebere a s kadidelnicí v ruce projde shromážděním, které mu pro cestu otevírá koridor. Pak se tři bílé postavy odeberou za ikonostas, kde se odehraje většina bohoslužebného dění. Stojí tam kolem oltáře a odzpívávají své texty. Otevřenými královskými dveřmi uprostřed ikonostasu je vidět každé jejich gesto. Během první půle se soustředí nad ohromnou biblí v těžkých pozlacených deskách, kterou postranními dveřmi ikonostasu vynesou před lid a týmiž dveřmi vnesou zase zpět. Tomu se říká malý příchod. Následují zpěvy nad ní, až ji vynesou dveřmi královskými a přezpívají z ní perikopu, dnes to bylo z Markova evangelia.

Sbírka probíhá tak, že jeden z civilistů objde ostatní s košíkem. Vybere se kupa mincí a dámy za pultíkem obchůdku přepočítávají a cinkají mincemi dlouho do následujícího obřadného dění.

Ve druhé půli už jde zřetelně o eucharistii. Co se předtím dělo s knihou se nyní odehrává nad kalichem – jedná se o velký příchod a vrcholí proměněním, které nejen, že se děje za ikonostasem, ale dokonce za zavřenými královskými

mi dveřmi. Stěna oddělující prostory nemá oddělovat co je v církvi svaté od nesvatého. Takovou hranici pravoslavní neznají. Ikonostas znázorňuje pomyslné dělítko mezi církví bojující a zvítězila a ilustrace vybízejí lid, aby se přiblížil nebeskému království symbolizovanému kněžištěm.

Před samotným vysluhováním se stihne ještě krátká homilie z úst kněze. Mimo proměňující formulí jde o jediná nezpívaná slova bohoslužeb. Poté vyprosí požehnaní církevním hodnostářům, patriarchům a metropolitům, dotkne se kalichem čel nejbližších stojících a za mohutného zpěvu se královským vchodem vrací k oltáři. Konec bohoslužeb je pak dost rychlý: kněz znovu přichází s kalichem a hrnoci mu se zástupu nabízí kousky chleba. Od kalicha vedou kroky shromážděných rovnou z kostela a obřad končí.

Venku jsem měl udělat minirozhovor s pravidelným účastníkem bohoslužeb. Zajímalo by mě, jak prožívá takovou spoustu vyobrazených Kristů uvnitř kostela, zda si odnáší spíše slovo nebo prožitek, jaká je sociální struktura shromážděných a jestli bohoslužebné dění nějak promlouvá k jeho aktuálním životním problémům. Oslovil jsem tři muže, žádáný z nich mi nerozuměl, ani já jim. Když jsem šel ke čtvrtému, už se na mě divně koukali. Sbalil jsem se a odjel tramvají. •

NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ

Daniel Ženatý

Při společné práci se záhy odhalí mnohé naše vlastnosti. Ochota pomoci, schopnost nevidět, co je ještě třeba udělat, spravedlivé lpění na tom, že já jsem si svou práci udělal a nezajímá mě, jaké problémy má ten druhý. Vybrat si lepší podmínky, lepší nářadí, schopnější spolupráčníky. Ukáže se, kdo je schopen dotáhnout věci do konce.

To je dobrý důvod pořádání akcí, při nichž se společně pracuje.

Dalším důvodem je, že se něco udělá a vytvoří. Dá se najevo, že nám není jedno, jak vypadá prostor kolem nás.

Jednou za dva až tři roky pořádně bri-

gádu v místě sboru. Bydlíme ve sborových místnostech, sami si vaříme. Máme obvyklý pořad dne, pobožnosti, jídlo, práci, zpívání, hry.

Co jsme udělali? Vyměnili padající dřevěný plot kolem parku a zahrady, natřeli plot kovový. Přeházeli kompost, vypleli záhony, sklidili palivové dříví. Rozvezli hlínu po terénních nerovnostech. Jeden rok jsme upravovali okolí našeho evangelického hřbitova. Ve sborovém domě v Bystřici nad Pernštejnem jsme vyčistili půdu a natáhli folii pod střešní krytinu. Před lety jsme si zbudovali volejbalové hřiště u kostela. Řádné odvodnění, hrubý štěr, škvára, antuka. Pomáhali jsme i ve sboru v Rumburku.

Společná práce na obnově a údržbě sborového majetku přispívá také k tomu, že mladí lidé začnou brát věci sboru za své. Už to není kostel těch druhých, ale kostel můj. Přestává mi být jedno, jak to kolem kostela vypadá, zda v místech, která jsme kdysi upravil, už zase rostou kopřivy a povalují se odpadky.

MOJE OBLÍBENÁ BIBLICKÁ PASÁŽ

LIST FILIPSKÝM 1,9-11

A za to se modlím, aby se vaše láska ještě víc a více rozhojňovala a s ní i poznání a hluboká vnímavost; abyste rozpoznali, na čem záleží, a byli ryzí a bezúhonní pro den Kristův, plní ovoce spravedlnosti, které z moci Ježíše Krista roste k slávě a chvále Boží.

Tento oddíl mě provází od chvíle, kdy jsme si s manželem vybírali biblický text na svatební oznámení. Nijak jsem tehdy netušila, jak často se k němu budu vracet a jak se mi bude otvírat různě v různých a nových životních situacích.

Je to text, ve kterém se mluvím o modlitbě, lásce, poznání, vnímavosti, spravedlnosti i o cíli našeho života ve společenství s Kristem. Dnes ke mně promlouvá v souvislostech, které mě obzvláště oslovují. Toto slovo potřebuji v manželství, když každý máme vyčerpávající a časově náročné zaměstnání, potřebuji ho při výchově našich dorůstajících dětí, potřebuji ho při práci ve sboru i ve svém zaměstnání, kde mám stále větší odpovědnost.

V tom všem jsem zvláště vděčná za svědecký vzájemnosti této služby. Že se můžeme modlit za sebe navzájem, tak jako se apoštol Pavel modlil za členy sboru ve Filipech, že si můžeme vzájemně pomáhat hledat to, na čem opravdu záleží.

NÁPADNÍK

UCHO VELKÉHO BRATRA

...SÁM SI SEJU, SÁM SI SKLÍZÍM...

ION-AT-AN PROJECT 01

Michal Samiec

Nestává se často, aby na české křesťanské scéně vznikla nadprůměrná nahrávka. Na jejich spočítání stačí prsty jedné ruky. Jednu z nich vypustil do světa Ion-At-An, prazvláštní to muž z Kladna, který běžně hraje s kapelami *Projevy radosti*, *Unhuman* a *Maranatha*. To, že jeho nové CD je skvělý vzorek současné tvrdé hudby, mně u něj nepřekvapilo tak, jako to, že celou desku napsal, zaranžoval, nahrál si všechny nástroje, nazpíval, nařval, vyrobil booklety a to všechno v poklidu svého pokojíčku. Když jsem slyšel první vzorky jeho *Project 01*, nevěřícně jsem kroutil hlavou a říkal si:

lone, co to má být?

Každý člověk má potřebu říkat co cítí, co prožívá, nad čím přemýšlí. To co člověk cítí, často nejde vyjádřit slovy. Někdo to nejlépe vystihne v pohybu, jiný v kresbě, ve fotkách... někdo v hudbě. Hudba je pro mě nekonečný hřiště pocitů. V ní dokážu nejlíp vyjádřit smutek, radost, nadšení, beznaděj... Slova jsou pro mě hrozně omezující.

Vždycky jsem poslouchal a hrál hodně různých stylů. Od klasiky přes jazz, pop až k metalu a hardcoru. Nešlo o to, co je to za styl. Šlo o to, co se skrz to dalo vyjádřit...

Třeba taková Píseň Písní: kdybychom ji chtěli vyjádřit hudbou, jak by to asi vypadalo? Podle mne by to byl nějaký pomalý durový atmosférický fantasy orchestrální popík. Ale jaký by asi bylo hudební vyjádření Jóba? Ten ohromněj vnitřní zápas... Myslím, že křik úzkosti a pláč by byly jediným možným vyjádřením.

Plačte s plačícími! Člověka potěší, když s náma někdo pláče nad našima problémama. Stejně tak mě, když jsem v takovýhle situaci, povzbudí, když si poslechnu melancholickéj smutnej urva-

nej hardcore. S tím úzkostlivým řevem se v tu chvíli tak moc ztotožňuju, že mně to naplní novou nadějí a silou. Prostě že se-be ventiluju ty sklíčovající pocity.

Když jsem nahrával „Project 01“ měl jsem období určitých zápasů, se kterými jsem se musel nějakým způsobem vyrovnat. A to se projevilo i v hudbě. Neomezoval jsem se nějakým stylem, ale hrál jsem to, co mne napadlo a to pramenilo z toho, co jsem cítil a prožíval.

Když jsem dotočil celou hudbu, přemýšlel jsem, co s textama. Nechtěl jsem nějak významově omezit atmosféru písničky, toho, co vyjadřuje. A samotný vyjádření zase nešlo dát do slov. Tak jsem se rozhodl, že zpěv bude další hudební nástroj. Dá ještě větší hloubku tomu, co píseň vyjadřuje... takže žádná konkrétní slova, žádná omezení se rýmy... pouze smyšlená slova. Ale i ta aby sama o sobě měla onu atmosféru. Souhlásky přidaly na tvrdosti, samohlásky na libozvučnosti...

A tak jsem měl hudbu i zpěv. Problém byl ale v tom, že člověk, který mě nezná, nepochopí o čem to celý je... Má z toho určitý pocit, ale jakým směrem se dát, aby pochopil podstatu? Člověka by napadlo tolik alternativ, které můžou ty pocity vyjadřovat...

Tak jsem začal hledat text, který by trochu usměrnil pohled na podstatu sdělení. A text ze Zjevení 5,1; 6,1-17 nejlépe vystihoval pocitově a myšlenkově to, co sem ze sebe vymačkával.

Tenhle text je obsahovou stránkou CD, ona idea, ale hudba by mu měla dát tu hloubku a atmosféru.

Rozumově pochopení něčeho je jedna věc, ale cítit to, zažít to, přiblížit se tomu, jaký to asi je, je věc jiná... chtěl jsem aby člověk mohl zažít oboje.

Více info na www.muweb.cz/www/ionatan, kde si můžete CD objednat a nebo Ion-At-Ana přímo kontaktovat.

Marie Ortová,
pedagog

Máte-li připomínky nebo nápady, o kom byste si rádi počtli, napište Velkému bratruvi: samiec@srcce.cz

MILÁ ELIŠKO!

Tvůj poslední dopis mě uchvátil. Moc krásné a podnětné. Ale neodpovědělas mi na otázku, šibalko, proč si o sobě všechny milé a inteligentní ženy myslí příliš málo. Píšeš o nejhezčích nožkách sezóny. A co Ty? Je na tobě co obdivovat. Příznáš (si) to? Nejde jen o tělo – jednou jsem takhle poočku obdivoval čísi krásné křivky, a pak jsem uslyšel zakrákorání adresované kamarádce: „Nó ty vole a já mu páť ti hrabe nebo ců?“ Tfuť.

Vzpomněl jsem si, jak jsi v souvislosti se svatbou psala o tom „nechápaní“ ze strany vrstevnic. Jedna kamarádka si nedávno posteskla, jak jsem byl jediný, kdo jim k svatbě radostně blahopřál – že je ostatní jen odrazovali. Markétka přitakávala, že zažila to samé. Tak jsme uvažovali, jaký je vážný rozdíl mezi tím žít spolu a být manželé. Co myslíš? Dá se to už s odstupem jednoho roku říci?

Teď jsem se přistihl, že bych si chvílemi chtěl říct něco jako: „No, koneckonců nejsme ještě manželé, tak co bych to řešil.“ (V souvislosti s chutí sbalit si batoh a na pár dní vypadnout ode všech pryč.) Takové hloupé alibi je to jediné, co nemám. Ale získal jsem s odpovědností za Markétku zároveň její sílu a zodpovědnost za mne. To je hodně. Kus sebe dáš, celého člověka dostaneš.

Mám pocit, že lidé podvědomě touží po tom, aby měli nějakou jistotu „navždy“ nebo alespoň až do smrti. Důchod, dům, zdraví. Že na sebe zároveň nechceme brát zodpovědnost až do smrti, je trochu problém. Všechno je to koneckonců hrozně nejisté. Jediné, co můžeme mít doopravdy nadosmrti, je věrnost. A v tom je krásná jedinečnost manželství – i jako obraz Boží věrnosti a lásky. Ta vydrží, i když se ten pozemský obraz naneštěstí pokazí. Hmm, stává se ze mne myslitel. To já jenom, aby mne nemrzelo, že se většinou já rozervaně ptám a Ty moudře odpovídáš. :o)

Měj se krásně a kveť jako ty jabloně,
Šimon

PŘÍBĚH PÁTÝ

Luboš Kratochvíl

Vypadám trochu směšně. Zpravidla zavalité tělo, ale malá hlavička na tenkém krku. S jedním okem uprostřed mám vzeřnění Kyklopa. Od krční záklony mi vede dlouhá trávící trubice až do nohou. Pokud jde o vnitřnosti, není to nic moc – propan, butan a isobutan, denaturovaný alkohol a spousta dalších názvů, které nezavěšeným připadají spíš jako nadávky. Pracuju jen občas, ale nemyslete si, není to žádný med. Jsem stále pod tlakem. Když na mě někdo udeří, strašně kolem sebe plivu. Prý to voní třeba pro fialkách, ale nevím. Výčet mých vnitřností se přírodě

moc nepodobá. Nerad se opaluju a hřeju. Dokonce mi to moji stvořitelé vysloveně nedoporučili. Vidíte – málem bych na ně zapomněl. Otcové všech Kyklopů dostali na naše zavalitá tělíčka patent už v roce 1941. Bydleli za Velkou louží a jmenovali se W.N.Sullivan a L.D. Goodhue.

Správné řešení příběhu čtvrtého z č. 5/05 je zip.

Uhádlí jste, kdo jsem? Napište na adresu redakce do 20. června 2005. Vylosovaný výherce dostane dárek.

Pomozte přírodě, zažijte dobrou partu a čerstvý horský vzdušek: 2. – 9. 7. 2005 brigáda v Jizerských horách – akce mládeže nejen Libereckého seniorátu. Kontakt: Filip Šimonovský, 777088472, fc.simon@worldonline.cz

STAV:
SVOBODNÝ

STAV:
SVOBODNÁ

MILÝ ŠIMONE,

Tvůj dopis mi udělal velikou radost! Nejen, že mi mluvíš z duše, ale umíš tak rozkošně lichotit! Ale abych se zase nevyvlíkla z odpovědi na otázku, proč si milé a inteligentní ženy o sobě myslí příliš málo. Chtělo by se mi odpovědět: „Já nevím, zeptej se některé!“ Ale budu mluvit vážně. Možná jsou tak vychované, možná že jejich inteligentní a milé matky je vedly ke skromnosti a možná taky, že čím je člověk inteligentnější, tím víc si je vědom svých nedostatků. A možná je to falešná skromnost. Může si vybrat...

Co se týče Tvého zamyšlení nad rozdílem mezi být spolu a být manželé: mluvíš mi z duše. Moc se mi líbí tohle: „Jediné, co můžeme mít nadosmrti, je věrnost.“ Víš, že pracuji v nemocnici. Lidé mi povídají o svých bolestech a někdy je přetěžké tu tíhu unést. Právě dnes se mi jedna paní svěřila, že si její muž po čtyřiceti letech manželství našel milenku. Ona je teď sama se svou nevyléčitelnou nemocí. Lhala bych, kdybych tvrdila, že něco takového slyším poprvé, že je to neobvyklé. Jen v okruhu mých kamarádek vím hned o několika případech, kdy si tatínek našel ve svých padesáti letech nějakou paní. Děsí mě to, bolí mě to, a nevím si s tím rady. Jediné, co k tomu mohu říci je, že pevně věřím, že se mně a Karlovi nic takového nestane. Že slib, který jsme si vzájemně dali, budeme o to intenzivněji vnímat, o více nám někdy bude zatěžko s tím druhým vydržet. A nedělám si iluze, že někdy, možná až za dvacet let, co já vím, nepřijdou chvíle, kdy bude mít jeden z nás pocit, že už nemá sílu jít dál vedle toho druhého.

Pozdravuj svoji krásnou a milou ženu.
Eliška

SOUTĚŽ

SMS RECENZE

KNIHA

Michal Ajvaz: Prazdne ulice. Tak tohle me moc nebavilo. Nevim proc, pribeh je zajimavy a pochopil jsem snad i jeho presah, ale něco tomu chybi. Puvodnost? >tg<

V nakladatelství Blok prave vysly Ska-celovy Basne pro deti. Jsou i pro dospěle a i slza jim nekdy ukapne. OM.

HUDBA

Cesko hleda superstar 2:Pod dokonalou komerci obrovské množství práce a spousta dobre hudby.Doporucuji zkusit prezit reklamy a neprepnout.ElaElst

Kdybyste nahodou zahledli mhnout se ve vasem okoli DANA BARTU+ILLUSTRATOSPHERE s RETROPICTURE nenechte si je ujit!Prostor pro umeni před vami i ve vas. ElaEst

FILM

Prilis dlouhe zasunby.Romanticke detektivni nevzdavani se s A.Toutou. Film v se-dive a zlate. Jeden z nejinteligentnejsich happyendů, jaky jsem kdy videl.ST

Necekejte promyslene detailyani dej.Ale nudit se nebudete. Perfektni kamera,strih a zvuk,bitva v bam-busovem haji,tradicni tance-bezte na Klan letajicich dyk!MaT

Vaše SMS recenze na filmy, knihy, muziku a jiné můžete zasílat na tel. číslo 775062896

TUREK V ANGLII

ptali se Marie Medková, Tomáš Groll

ROZHOVOR

rozhovor s Martinem Turkem, au-pair v Anglii

Jsi chlap – proč au-pair?

Neudělal jsem poslední státnici, další termín byl na jaře. Řekl jsem si, že trochu vylepším své jazykové znalosti.

Připadáš si jako průkopník, že děláš něco netradičního?

Asi moc ne, mým vzorem byl kamarád, který tak učinil dříve.

Kde jsi?

Jsem na jižním pobřeží Anglie, v městečku Hastings. Starám se o dva kluky (6 a 10 let).

Říká ti něco rok 1066?

Ten rok je tam zmiňovaný asi úplně všude. Všichni, kdo jsou z Hastings, jsou úchylní na toto číslo. Mimochodem je i částí hesla na našem počítači. Pět kilometrů od Hastingsu je městečko Battle s mohylou, která připomíná místo, kde se slavná bitva odehrávala.

Jak vypadá Hastings, prošel jsi místní památky?

Hastings a okolí rozhodně není žádná rovina, jsou tam takové dva poměrně velké kopce s rozbořenými pevnostmi – docela hezké dominanty. V údolí je stará čtvrť se spoustou krásných domů, často původních. Co pár metrů je nějaký starý kamenný kostel. Zatím jsem toho ale moc neprošel.

Jak to bylo, rodina si vybrala tebe, nebo ty sis vybral je?

Přes agenturu tady v Čechách jsem si vybral tuto rodinu podle toho, co jsem o ní četl. Nedá se říct, že by si jeden vybral druhého, také měli své představy. A potom mi Kate zavolala, docela jsme si rozuměli a myslím, že jsme se na sebe i těšili.

Jak vypadá tvůj denní režim?

Pracovní den vypadá tak, že se ráno probudím za přispění budíku. Kluci už jsou vzhůru, vstávají o něco dřív. Připravím jim snídani, svačiny, což musím přiznat, že ze začátku to pro mě nebylo úplně snadné. Jedí samozřejmě jen toustový chléb a nesnášejí okraje, takže jsem je vždy musel okrajovat. Každý má svoje speciality a jí jen to svoje vybrané. Pak je odtrhnu od televize a vezu je autem do vedlejší vesnice, kde dřív bydleli. Tam navštěvují základní školu. Vyučování začne v devět hodin a od té chvíle je do půl čtvrté doma klid. Musím trochu uklidit a také dělám něco pro sebe. Pak je musím ze školy vyzvednout a čas, než se vrátí jejich máma z práce, s nimi nějak strávit. Často sportem nebo hrami. Pořád je hlídám, aby nejedli nějakou čokoládu nebo zmrzlinu. Často mají spoustu vlastních aktivit. A večer mám někdy babysitting čili starání se večer o děcka, když odejde Kate, tedy jejich máma, na nějakou party.

Čteš klukům pohádky?

Šestiletému. Ten to striktně vyžaduje. On sám nepůjde dřív spát, což znamená, že ani já nepůjdu dřív spát než mu přečtu pohádku. Samozřejmě mu stačí, když čtu já, ani nevyžaduje nějaký extra přednes. Knížky jsou navíc plné obrázků.

Žehlíš, vaříš, pereš, věšíš?

Denně peru dvě pračky, protože ty dva

týpci jsou docela prasata. Ale nežehlí se. Jen tak se to hází do šuplíčku. I košile, což mě překvapilo, ale jediné dobře. Aspoň jsem zavedl skládání. Byl jsem tak vychován, nikdy jsem tak nečinil. Teď začínám vzpomínat na to, co mě kdysi učila maminka. Myslím, že by na mě mohla být hrdá. Nicméně co se týče ponožek, činím tak, jak mi řekla Kate – totiž třetinu vypraných ponožek dát do přihrádky pro šestiletého kluka, třetinu pro desetiletého a zbylou třetinu pro Kate a to zcela náhodně, random kombinace co do barvy i velikosti. Utírám prach, vysávám,... Stravování to jsou hlavně mražená jídla, takže ohřát v mikrovlnce, v horkovzdušné troubě – to zvládám naprosto bezkonkurenčně.

A co otec?

Kate je rok rozvedená. Mně docela vyhovuje, že je sama, protože na mě má víc času a povídá si se mnou. Daleko víc než ostatní rodiče s au-pair. A vzhledem k tomu, že je učitelka, tak má dobrou angličtinu a je trpělivá.

Co děláš ve volném čase?

Zatím nebylo moc příležitostí, abych si užíval outdoor aktivit, přestože tam mám kolo. Připravoval jsem se na státnici, tak jsem se hodně učil. Hodně komunikuju s kamarády přes internet, občas se projdu kolem moře a po městě. Teď jsem začal v garáži dělat klukům bunkr ze dřeva. Všichni se na to těší, kamarádi se chodí koukat, jak tam budu. Nemám tedy pevnou hranici mezi volným časem a prací.

Navštěvuješ kurzy angličtiny?

Chodím na místní college na kurzy angličtiny, mám osm hodin týdně. Pro členy EU jsou kurzy zadarmo.

Jak je to s církví? Rodina je věřící nebo nevěřící?

Tabulkově věřící. Anglikáni. Reálný obraz je takový, že s kluky jezdím každý měsíc na dětské bohoslužby. Je tam hodně zpívání a promítání, takže to je zábavný,

ale ne tolik, aby je to zabavilo. Neumí se v kostele chovat, musím se za ně stydět a sám z toho potom nic nemám.

Je nějaký rozdíl mezi českými a britskými dětmi?

Rozdíl je zcela zásadní. Děti mají takovou svobodu, že o nějaké výchově často nemůže být ani řeč. S čím jsem se hodně těžko vyrovnával a co mě asi nejvíc štve na Británii a na dětech, že absolutně nemají sebemenší úctu k věcem a hlavně k jídlu. Nedělá jim problém vyházet jídlo do koše. Jsou strašně vybíraví. Nechutná jim rýže, brambory, hrášek, jahody, rajčata, hroznové víno, prostě věci naprosto běžné. A věci - když dostanou nový film na DVD, tak si s ním hned hází. No a když ho poškrábou či zlomí, tak mají druhý den nové. Samozřejmě většinu času tráví bohužel na playstationu a u televize.

Myslíš si, že máš nějaký výchovný efekt na děti, ale i na rodinu?

Můj výchovný vliv je velmi zřetelný. Již mnoho sousedů a známých obdivuje mou současnou rodinu ... pro jejich zcela neobvyklé chování. Například pro nakládání s odpadem. Nadhodil jsem, že by se mohlo třídít, takže jsme začali. Kate to vypráví všem sousedům a známým a strašně se chlubí, že je první, kdo v této oblasti odpad třídí.

Seznamuješ je s českou kulturou – upozorňuješ na české fotbalisty, na kuchyni?

Začalo to tím, že jsem jim vysvětlil, kde leží Česká republika, že je to skutečně také část Evropy. Často o Česku mluvím, zejména tehdy, chci-li poukázat na to, co je u nás lepší nebo lépe zařízené a není toho málo. Myslím, že již nabyli dojmu, že Česká republika je nejdokonalejší země na světě. Jsou velcí obdivovatelé anglického fotbalového klubu Chelsea, takže už i všichni kamarádi kluků vědí, že slavný brankář je také Čech.

Děkujeme za rozhovor. •

VI. – JAN BALABÁN

Benjamin Skála

Jan Balabán se narodil v roce 1961 v Šumperku, od jednoho roku věku ale žil v Ostravě. Vystudoval obor čeština – angličtina na Filosofické fakultě University Palackého v Olomouci. Pokud nepočítáme text k povedenému go-tickému komixu Hany Puchové Srdce draka, vydal zatím tři povídkové soubory (Středověk 1995, Prázdniny 1998 a Možná že odcházíme 2004), dvě novely (Černý beran 2000 a Kudy šel anděl 2003) a svazek básnických próz Boží lano (1998). Typickým hrdinou knih je člověk (muž či žena) středního věku, obyvatel ostravského sídliště, rozvedený, často v nezdravé míře užívající různé alkoholické nápoje a původem evangelík. Osamělý, neúspěšný hrdina unavený životem řešící nějaká životní traumata nebo bilancující svůj dosavadní život, je autorem často postaven do vypjatého okamžiku konkrétní životní situace. Tou může být zdánlivě obyčejná jízda vlakem, noční chození po bytě nebo třeba výlet se synem (který bydlí u druhého z rodičů). Samozřejmě, občas se vyskytují i méně typické příhody muže trpícího chorobným strachem z ptáků, alkoholika, který se stal členem Svědků Jehovových a podobně. V novele Kudy šel anděl, jejíž děj se odehrává na Ostravsku od konce 70. let do současnosti, je nám postupně představována skupina lidí kolem hlavní postavy Martina Vrány a v každé z krátkých kapitol je zachyceno některé z každodenních dramát postav, a tak se zvolna skládá mozaika jejich životních osudů, které ale nejsou vypsané celé, čtenář si je musí domýšlet ze vzpomínek a drobných narážek

v jejich řeči v tom konkrétním okamžiku. Skutečnost, že devatenáctá kapitola je v textu zařazena na úplný začátek, četbu ještě drobně komplikuje a ozvláštňuje. Nečte se to nejsnáze, ale je to zajímavé.

Podobně Černý beran. Je to koláž různých minulých a současných událostí, jejichž vyprávění se točí kolem právě zemřelého strýce hlavní postavy, Bogomila. Jednotlivé kapitoly jsou také zde poměrně samostatnými vypointovanými celky, až skoro povídkami, jejich skládání v jednolitý příběh je skoro by se dalo říct dalším rozměrem.

Naproti tomu v knihách Prázdniny a Možná že odcházíme (kniha roku Lidových novin a Mag-nesia litera za rok 2004) najdeme krátké uzavřené povídky. Některé postavy ale vystupují ve více povídkách, někdy třeba v menších rolích (to je typické hlavně pro Prázdniny), což umožňuje je spatřit jako by z více úhlů pohledu. Balabánovy povídky patří k tomu nejlepšímu v současné české literatuře.

V knihách Jana Balabána lze najít více-ro autobiografických prvků. Boží lano vychází ze zkušenosti pobytu v USA. V ostatních knihách se zase setkáváme s životem v politicko-společensky pozoru-hodné Ostravě. Velmi zajímavé se pak v knihách odráží autorův život v evangelickém prostředí. Setkáváme se s častými citáty biblických příběhů, přirovnáními („dům ... vztyčený, s rameny úzkými a pevnými jako kalvínská víra v předurčenost k úspěchu“, „to by bylo večerí Páně z těch lahví, co jsem vypil“), dokonce i s prvním veršem oblíbené písně 200 z Evangelického zpěvníku. •

MLADÁ
ČESKÁ
PRÓZA

UKÁZKA

Černý beran

Cesta životem se před Františkem Josefem rozvojovala jako hadí jazyk. Oba konce jsou slepé, a on přesto ví, že hned tak neumře. Je to takový okamžik pro falešného hada, který se ti plazí po cestě, a ty nevíš, jestli ho máš zašlápnout nebo nechat být. Nechat být, nemyslet, říci si „ono to nějak dopadne“. Kéž by si František mohl v bezradnosti říci slova tolikrát útěšně opakovaná ústy dobré ženy, Bogomilovy matky a Františkovy babičky: „Uval na Hospodina cestu svou a slož v něm naději, on zajistí všechno správně.“ Tuto jistotu víry jsme někde potratili. Už Bogomil ji neměl, když odešel od Johany na druhý konec světa, a nemá ji ani František Josef, když tu suchýma očima hledí na slepýše svého života. Asi se stydíme na Hospodina tu svou bídu valit. Spíš jen tak čekáme, jak to dopadne, odhodláni zachovat se alespoň slušně. Stud je náš život. Studna, do níž zalézáme jako nahý Adam do křoví. Když se jednou člověk stydí před Bohem, tak už se může stát cokoli.

František Josef seděl na verandě domu v ulici Glenholm a uzavíral své poznámky. Báł se Evropy, vlasti, města, ženy, rodiny i dětí svých. Věděl, že to schytá, ať už udělá cokoli. Myslel na Bogomila, který před lety letěl do Nového světa založit nový život, on teď poletí zpět do starého světa a bude se tam stydět před Bohem i před lidmi.

Černý beran, str. 47

EKUMENICKÝ
KALENDÁŘ
aneb
SVATÝCH
OBCOVÁNÍ

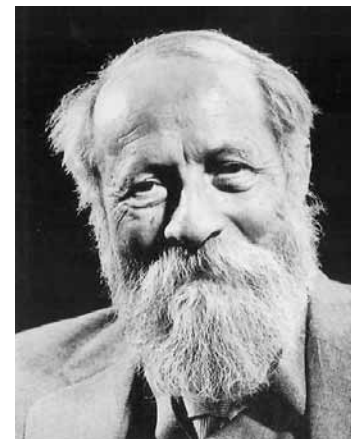
MARTIN BUBER

Pavel Prejda

Malý Jechiel, vnuk rabiho Barucha, si jednou hrál s jiným chlapcem na schovávanou. Našel si dobrý úkryt a čekal, až ho kamarád najde. Když ale čekal dlouho, vylezl ze skrýše ven, a protože kamaráda nikde neviděl, pochopil, že ho ani nezačal hledat! Rozplakal se, běžel do dědečkova pokoje a stěžoval si na špatného společníka. Vtuchvíli i rabiho Baruchovi vhrkly slzy do očí a řekl: „Tak mluví i Bůh: „Skrývám se, ale nikdo mě nechce hledat.“ S životem a myšlením východoevropských Židů se Martin Buber seznamoval již jako dítě. Často totiž pobýval na statku svých prarodičů v Haliči. Tam byl poprvé okouzlen příběhy o zbožných rabínech. Zájem o chasidské hnutí potom provázel Bubera celý život. Dokladem toho je i nesmírně oblíbená sbírka jeho chasidských vyprávění.

Jsou ale i jiné tváře tohoto židovského myslitele, snad vůbec nejnámějšího ve 20. století: Spolu s F. Rosenzweigem přeložil Bibli do němčiny. Na poli filosofie se zase stal známým díky útlému spisu s názvem: „Já a Ty“. Vykresluje tady lidský život jako neustálé setkávání, které může mít podobu buď partnerskou („vztah k Ty“) anebo podobu pouze předmětnou („vztah k Ono“). Ale vraťme se zpět k chasidům. Tuhle znáte? Zalman Jednou přerušil modlitbu a řekl: „Nechci Tvůj ráj, nechci Tvůj příští svět, chci jen Tebe!“

Martin Buber zemřel v Jeruzalémě 13. června 1965.

příště:
PAVEL
BRYCZ

ŘÍKAJÍ NÁM ARCHITETKY

Rozhovor s **Petrou Rychetskou**

Tomáš Groll

Toto číslo Bratrstva je věnováno chrámu – stavbě lidských rukou, výplodu architektova genia. A tak jsem se snažil zachytit onoho genia ve vývinu, kdy je ještě podroben studiu. Obětí dalšího rozhovoru se stala Petra Rychetská, studentka oboru Architektura a stavitelství na ČVUT v Praze.

Proč sis vybrala zrovna architekturu?

Architektura mě zcela nenápadně začala zajímat už dávno, a když to postupem času přerůstalo v menší úchylku, kdy jsem si pravidelně kupovala časopisy se stavební tematikou a třeba desetkrát v autě konstatovala: „Jé, to je pěkný barák!“ došlo mi, že to asi nebude jen tak. Začala jsem si uvědomovat, jak moc může na člověka působit okolní prostředí, s nímž má trvalejší kontakt – na optimizmu zrovna nepřidá, když se po celodenní pracovní šichtě v nějaké komunistické barabizně vracíte do panelákového bytu. Na „čistokrevnou“ Fakultu architektury jsem ale nechtěla. Asi bych jen těžko zvládla talentové zkoušky a navíc mi to přišlo moc umělecky zaměřené. Architekti v současné době většinou jen nakreslí krásné, nadčasové plány a stavební inženýři pak propočítávají, rýsují a rozčilují se, proč to musí být zrovna takhle, když malá změna by přinesla mnohem větší pracovní, materiálovou i nákladovou úsporu. Tak jsem se smířila se stavárnou, kde jsem nakonec s velkou radostí našla obor Architektura a stavitelství. To bylo přesně to, co jsem chtěla - absolvent tohoto oboru by měl být schopen vypracovat komplexní návrh se vším všudy, takže by tím teoreticky mohly odpadnout neshody mezi estetickým a účelným.

Je těžší se na architekturu dostat, nebo ji vystudovat?

Původně jsem se mylně domnívala, že když se tam dostanu, tak už to nějak vy-

studuju... Jak teď pomalu zjišťuju, bude to asi krapet jinak. O ČVUT je všeobecně známé, že dostat se na téměř všechny fakulty není nikterak těžké, extrémní výjimku tvoří snad jen Fakulta architektury, kde se skládají celkem náročné talentové zkoušky (přijetí však většinou už dostudují...). U nás na stavárně není podle mě příliš těžké úspěšně složit přijímací zkoušky. Obor architektura byl sice výběrový a k přijetí byly nutné domácí výtvarné práce a absolvování pohovoru, ale i to se celkem snadno dalo zvládnout. Fakulta tak nabere mnohem víc lidí, než hodlá nechat dostudovat. Úmrtnost pak v prvním a druhém roce studia činí cca 50 %.

Nepřipadáš si trochu jako růže mezi trnami? Jaký je poměr?

V současné době už v takové míře neplatí, že stavařina je téměř výlučně mužská záležitost. Zájem o tento obor projevuje stále více příslušnic ženského pohlaví. A u architektury to platí obzvlášť (na našem oboru je poměr téměř 1:1) – obecně panuje přesvědčení, že ženy zde uplatňují svou přirozenou jemnost a smysl

ROZHOVORY
SE
STUDENTY
VYSOKÝCH
ŠKOL

pro krásno. Slovo architektka ale zatím přece jen dělá většinu lidí problémy, a tak jsme byly pružně přejmenovány na archi-tetky...

Do jaké míry je architekt umělec? Jde spíš o účelnost, nebo o krásu?

Svým způsobem je každý architekt umělec, který může vytvořit monumentální nadčasové dílo. K tomu ale potřebuje nejen výjimečné umělecké cítění. Při navrhování musí především myslet na to, že staví pro lidi, kteří v dané budově budou žít, pracovat, relaxovat... A ty sice může stavba prvotně ohromit svojí okázalostí a krásou, ale k čemu to je, jestliže má v druhé fázi následovat nespokojenost a zjištění, že „tam se žít nedá“? Tím pádem by účelnost měla být s krásou v rovnováze, popř. ji převažovat, nikdy se však podřizovat.

Co bys projektovala radši: kostel, obchodák, most nebo stadion a proč?

Když to vezmu vylučovací metodou: most asi ne, jednak je to úplně jiný obor, a jednak jde z devadesáti procent pouze o propočítávání sil, zatížení... Stadion by mě taky moc nelákal. U obchodáku by záleželo na tom, jestli by šlo o nějaký obyčejný, téměř standardizovaný „Peny-market“, nebo o nějaký větší a zajímavější projekt. Např. Vaňkovku v Brně bych brala bez váhání. No, a zbývá kostel. Ten bych asi neodmítla, ad 1 mám k tomuto prostředí osobní vztah, ad 2 moderní kostely jsou dostatečně nápadité a otevřené fantazii.

Co je nepřítelem architekta?

Mezi největší nepřítelé samozřejmě patří legislativa, územní plány atd. Architekti většinou velice neradi vidí, když jim někdo něco přikazuje (např. sklon střechy, maximální zastavěnou plochu apod.). Jednání s klientem může patřit mezi další velké nepřijemnosti. Architekt by měl ještě před přijetím zakázky zjistit, zda jsou se zákazníkem naladění na stejnou notu a zda se vůbec můžou shodnout na nějakém rozumném kompromisu. Když si předem ujasní své představy o budoucí stavbě a zjistí, že jsou schopni spolupracovat, pak se můžou společně (a snad i s chutí) pustit do práce. Architekti samozřejmě stále (často bezvýsledně) sní o případu, kdy přijde klient a řekne: „Tady a tady chci postavit bombastický barák, na ceně nezáleží, chci, aby tam bylo tohle a tohle, zbytek nechám na vás...“. Takových případů je ale pomálu, takže architekti se neustále musí cvičit v pokoře a umění podřídit se...

Máš představu o domě svých snů?

Jasně. Dům mých snů, má tyto rysy: navrhnu ho já, bude úžasný, získám si jím jméno a řídu dalších zakázek, že budu mít do konce života co dělat... Hm, tak teda ne, nějaké takové dílo by asi nebylo špatné. Dům mých snů ale nemusí být bezpodmínečně úžasný. Stačí, když bude krásný a nemusím ho navrhovat já, ani nemusí být celosvětově proslavený. Musí mě ta budova dostatečně zaujmout, být v úzkém kontaktu s přírodou a hlavně se svými uživateli.

Děkuji za rozhovor.

Setkání v Herlíkovicích

Malcolm Haslett a Petr Čapek připravují setkání v Herlíkovicích ve dnech 6. – 13. srpna. Ke dvěma skupinám z Německa a Británie (cca. 17 lidí) zvou zájemce z našeho prostředí. Tématem rozhovorů budou způsoby práce s mladými lidmi v našich církvích. Komunikačními jazyky jsou angličtina, němčina a čeština. Přihlášky přijímá Petr Čapek, farář v Děčíně.

PODLEC/HRDINA

Tomáš Starý

POVÍDKA

Sebou švihla o zem, muselo to docela bolet... No jo náledí je svině, sice byla asi deset metrů přímo přede mnou, ale kdyby nevyjekla, tak bych si jí asi ani nevším. Měl jsem plnou hlavu a poloprázdný srdce, takže bejt jen o trošinku dál, prostě bych přešel na druhou stranu.

Jenže sem nebyl...

Postarší paní se nějak nemůže zvednout, je jasný, že mě za pár vteřin poprosí o pomoc. Přendávám cigáro z ruky do pusy a pomáhám jí vstát. Povedlo se, ještě kousek přecházíme po náledí a už děkuje a já se loučím – zdrhám pryč...

Jo jo, dobrej skutek to je věc.

Vždycky tak nějak zahřeje u srdce.

Blbost!

Dobrej skutek asi sotva, protože kdyby to šlo, tak bych se mu jistě vyhnul.

Navíc největší dilema bylo zahodit nebo nezahodit cigáro, když potřebuju obě ruce, abych jí moh zvednout ze země. Přišlo mi blbý pomáhat jí s cigárem v hubě...

Koneckonců to nebylo špatný, na chvilku bejt velkej drsňák, kterej navíc pomáhá starejm paním, to tu ještě nebylo.

Tak proč je mi z toho tak mizerně?

Příště to musím udělat automaticky, nějak to nacvičit.

A v metru taky, pouštět sednout, to je jasný. Vono je to potřeba.

Po pár dnech mi to už začíná docela jít.

Super!!!

Teď je ze mě dokonalej

STROJ...

ZOUFALÝ KADIŠ (MINIRECENZE)

(jz)

RECENZE

Můj bratr Ondřej S. zešílel. Našli ho nad rozečtenou knihou Richarda Glazara Treblinka. Na uzavřeném oddělení psychiatrické kliniky v Kroměříži pak klečel a modlil se za každou z šesti milionů zavražděných duší. Nemluvil, nejedl, jen když se probral z kómatu, hltavě pil. Po třech týdnech mu odešla kolena. Zkoušeli ho připoutat k posteli, ale to řval a zmítal sebou tak, že lékař po dvou dnech nařídil ho zase odvézt. Ležel pak na břicho a mumlal svoje modlitby. Vydržel dvanáct týdnů. Snad dokončil ten zoufalý kadiš. Pohřbili jsme bratra Ondřeje žehem, jak si přál.

(Richard Glazar. Treblinka, slovo jak z dětské říkanky. Praha: Torst 1994)

Pane,

celý den jsem dnes prolonošil.

Někdy mám proto ze sebe pocit marnosti,

ale dnes se mi to moc líbilo.

Jsem rád, že si to nemusím vyčítat – díky.

z knihy *Modlitby, Kalich, 2004*

MODLITBA

Festival Otevřeno — Jimramov 2005

se chystá již šestnáctým rokem, tradičně v parku Bludník v Jimramově, malebném městečku uprostřed Vysočiny. Ačkoli narůstající zaměstnanost a koroze pořadatelstva, byrokracie a jiné okolnosti přejí alternativní kultuře čím dál méně, věříme, že i letos se máme společně nač těšit.

PROGRAM FESTIVALU

Neděle 21. srpna:

od 15 hodin **vernisaž výstavy** obrazů známé malířky a ilustrátorky **Vlasty Švejdové** s názvem **Krajina ženy – žena v různých proměnách** (výstavní síň U Sv. Jana na náměstí)

Čtvrtek 25. srpna:

od 18:00 **filmové projekce – Pražská pětka, Inva-ze barbarů** (v místním kině)

Pátek 26. srpna:

18:00 **divadelní happening** – zahájení hlavního programového bloku festivalu účastníky divadelní dílny
19:00 **Mladshee sestra** – mladý, svěží big beat ze Žďáru nad Sázavou
19:40 **Cucarachas** – uherský rock z Litomyšle
20:40 **Jericho** – kmenová kapela festivalu, fosilní bluesrock s lehce undergroundovým zvukem
21:40 **Dick O'Brass** – tvorba kapely je silně ovlivněna hudbou Irska a Bretaně
23:00 **Ciment** – návrat rockové legendy z Valaška
00:20 **Funková brigáda** – funková kapela (kdo by to řekl?) s dechovou sekci – pro změnu z Valaška

Sobota 27. srpna:

9:00 **filmové projekce – Pražská pětka**, Invaze barbarů (v místním kině)
10:00 **Motýlí divadelní společnost - E. Ionesco – Plešatá zpěvačka** – divadelní představení v parku Bludník
12:00 **Rufus** – dle zvěsti se jedná o hardrock z Litomyšle, vítěz soutěže kapel Poličský skřivan
12:40 **Trio de Janeiro** – world music, též z Litomyšle
13:40 **Jarret** – liberecká folkrocková legenda
15:00 **SCA** – Rock&Roll s viditelnými prvky prasopalu
16:00 **Panoptikum** – společný projekt písničkářů **Žofie Kabelkové, Marcela Kříže a Ivo Cívárka**
17:00 **Klec** – pražská kapela hrající klezmer
18:00 **Strašidelný elektrik band** – rockový písničkář Petr „Bubák“ Bublák se svým bandem
19:00 **Cymbelín** – těžko zařaditelná kapela, jejíž hudbu prý nejlépe charakterizuje pojem world music
20:00 **Korisz** – mladá kapela z Nového Města na Moravě hrající tvrdší rock
21:00 **Pavel Jakub Ryba** – jazzový baskytarista

22:30 **Traband** – pražský dvoutaktní band, též jistě netřeba představovat

00:00 **Nahoru po schodišti dolů band** – proslulá pražská kapela nové vlny se zřetelnými vlivy reggae a ska

Neděle 28. srpna :

10:00 koncert komorního orchestru **Chorea** pod vedením **M. Esterleho** (evangelický kostel v Jimramově)

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA ! (uvedené časy jsou pouze přibližné)

Další atrakce festivalu: IRSKÝ STAN – irská káva dle původní receptury a jiné lahodné nápoje, hrají **Broken Harp String Band** (J. Sobotka a členové Hootchie Cootchie Bandu), **Hearts of Highlands** (irsko-skotský šraml účastníků chotěbořských hudebních pobytů)

ČAJOVNA – široký sortiment čajů, OBČERSTVENÍ – daňkovičké topinky, buřty a jiné obvyklé speciality, JÍDELNA U HLADOVÉHO SLUNÍČKA – vegetariánská i klasická hodnotná strava, PIVNÍ STAN – obsluha mírná, ceny rychlé, VÝTVARNÁ REFLEXE – prostor k vlastní tvorbě přímo na místě

Nocovat je možno ve vlastním spacáku buď v místní sokolovně, nebo přímo v parku Bludník, kde si můžete postavit stan, popřípadě se uložit přímo pod širák. Doporučuje se teplé jágrovo prádlo, noci jsou zde chladné!

Vstupenky na festival si můžete zakoupit buď na místě (pátek 150,- Kč, sobota 200,- Kč, permanentka 300,- Kč), nebo permanentka v předprodeji (230,- Kč).

Adresy předprodeju: **BRNO** – Indies, Štefánikova 8, **Jimramov** – trafika u Homolků, Polička – knihkupectví Dolejš, **Nové Město na Moravě** – klub Středozemě, Masarykova 176 (za kinem), **Praha** – hud. nástroje Radek Bublre, Náprstkova 10, Praha 1, **Žďár nad Sázavou** – hud. nástroje Andante, Strojírenská 4, klub Batyskař, náměstí Republiky 11

Spojení do Jimramova – nejlépe autobusem z Poličky, Žďáru nad Sázavou, Nového Města na Moravě, Bystřice nad Pernštejnem nebo Sněžného.

Podrobnosti o kapelách, programu a dalších věcech hledejte buď na: <http://jimramov.klubslunicko.cz>, nebo nám neváhejte napsat na otevreno@klubslunicko.cz

Tímto příspěvkem bych ráda upozornila na zvláštní časopis (vlastně výbor). Nejedná se o podlézáni konkurenci. Na novinovém stojanu u Tabáku ho nenajdete. Vycházel totiž v průběhu roku 1855 v Kodani. Na vlastní náklady ho vydával teolog S. Kierkegaard, z učebnic známý předchůdce existencialismu. Něco nám ale ve škole zapomněli říct. Byl prorockou postavou starozákonního typu, která žije s Bohem. Nesnadno, v zápase, ale nezrazuje. Navzdory zavedeným společenským pořádkům káže pravou a živou víru Nového zákona, kterou poměruje a odhaluje lidskou slabost a společenské nešvary. Časopis Okamžik vznikl jako nástroj tohoto zvěstování. Na mušku si bere dánskou církev a tzv. křesťanství. Kněz je „božský státní šumar“ – úředník s dobře zajištěným bydlem a křesťanství místo pohoršení budí touhu zajistit si pohodlný život. Kierkegaard staví proti pragmatismu doby pojetí křesťanství jako společenství pronásledovaných a nepochopených světem. Milovat Boha znamená trpět. Křesťanství je osobní rozhodnutí. Záleží na tom, pro kterou protekci se rozhodnete. Státní nebo Boží?

Soren Kierkegaard. Okamžik. Kalich 2005. 246 stran.

PŘÍŠTÍ VLAK

Miriam Junová

Když člověk ztratí práci, musí najít něco jiného, co by byl schopný dělat a co by ho uživilo. Příští vlak (La Próxima Salida) je argentinský film režiséra Nicoláse Tuozza z roku 2004, který líčí přesně tuto situaci. Železnice na malém městečku se ruší, všichni její zaměstnanci a není jich právě málo, dostávají výpověď. S tímto nařízením nikdo z nich nesouhlasí. Měli tu práci, která je bavila, i kamarády. Železnice byla jejich životem. Byli tu tak šťastní, tak proč by to všechno mělo končit? Jiná možnost však nepřichází vůbec v úvahu. Není to pro ně právě lehké. Vždycky pracovali na železnici. Teď ani nevědí, kde práci hledat. S novým zaměstnáním, ať už bylo jakékoliv: taxikář, živá reklama, ostraha supermarketu,.... problémy nekončí, spíše naopak. Nebyli zvyklí přicházet tak často do kontaktu s cizími lidmi, neznali „nástrahy společenského života“, nebyli schopní rozpoznat falešné bankovky, nechali se okrádat, neuměli se o sebe postarat. Jejich situace se tak pomalu a stále horší. Představte si, že se ocitnete na druhé straně zákona a musíte střílet proti svému kamarádovi. S tím se musí něco dělat...

Tento film je zajímavý svou cizokrajností. Víte, že v Argentině mají tmavě modré kuchyně? Líbil se mi hlavně proto, že ukázal krizi Argentiny z pohledu několika lidí, kteří se s ní museli osobně potýkat. Velmi doporučuji!

China/France/Germany/ Hongkong, 129 min.
Scénář a režie: Wong Kar Wai, kamera: Christopher Doyle, hraji: Tony Leung Chiu Wai, Ziyi Zhang, Faye Wong, Li Gong.

Hotelový pokoj-soustátí, tam vedle a tady. Životy se prolínají, lásky a nelásky. Setkání a míjení. Slzy žen a odchody jednoho novináře. Proč slzy - pro vzdálenou lásku, pro lásku neodeznanou. Proč odchody? Pro totéž. Film jako koláž. Děj, realita kontra sny a fantazie. A zpěvná čínština, autentická, zaklepe na ušní bubínky, zaujme, pobaví, překvapí. Opakující se místa, měnící se role. 2046 i jako místo ve sci-fi románu, který Čou začne psát se svou sousedkou, místo, kam odcházejí lidé za svými vzpomínkami. Chceš-li začít žít pro budoucnost, musíš se zbavit tíhy minulosti, poznání, které novinář nahlédne, přesto happy endem film nekončí. A co navíc? Skvělá, výborná hudba.

Lenka Ridzoňová

...Je mu úzko, je mu teskno, nechápou ho cizí, nechápou ho vlastní, tak vezme své housle a jde pryč, do zelených luk, na břeh řeky, na okraj lesa a tam napne smyčec a táhlý tón se rozezní večerním tichem...

Rozezní se večerním tichem slovinského venkova, okolím romské osady Lacki Romo. Rozezní se mistrná hra na housle může pojmenovaného podle houslové skladby. Halgato. Housle jsou Halgatovi útěchou i únikem.

Život často osamělého romského dítěte není jednoduchý. Otec zemřel ve rvačce s četníky, matka Tereza na čas odešla pryč a domů se vrátila s novým mužem, brusičem Bumbášem a třemi novými nevlastními dětmi, Pištim, Annou a Fanou. Cikánská osada žije svým životem, jsou tu jistá pravidla, hierarchie, za zločin se člověk pomstí.

Halgatův bratr Pišti míří jinam. Odchází, chodí do školy a pak studuje ještě dál ve městě. Rodina se ho snaží podporovat, ale zároveň jsou si stále vzdálenější. A když se do sebe zamilují Pišti s bílou dívkou Izou, je oheň na střeše na straně romské i bílé.

Halgato ztrácí milovaného bratra, je zase sám, doprovázejí a utěšují ho jeho bílé housle. Bílé, aby je našel i v noci.

Člověku je smutno, že se jaksi nic nedaří. Kudy vede cesta? Že by v těch tónech byla cesta a naděje?

Knížku Halgato napsal slovinský spisovatel Feri Lainšček. Česky ji letos vydalo nakladatelství Dauphin. Jestli se vám líbily knížky Květy Legátové Želary a Jozova Hanule, tak vás asi nezklame ani Halgato.

Ojetý Volkswagen Golf po bývalému kardinálovi Josephu Ratzingerovi, nyní papeži Benediktu XVI., koupil za 190 tisíc eur, tedy zhruba 5,7 milionu korun, pan Richard Rowe, který s ním hodlá po Německu uspořádat turné. Zájemci o to, aby auto bylo přivezeno právě do jejich města a tam se v něm mohli svézt, se mají na internetu zapisovat podle měst do pořadí. Obce, z nichž přijde nejvíce hlasů, budou zařazeny do turné.

• **Ve dnech 19. 5.–22. 5. 2005 proběhlo v Praze 3. zasedání 31. Synodu ČCE.**

• V brněnské hale Vodová vystoupili mniši čínského kláštera Šaolin, kteří převedli své bojové umění a schopnost rozbít předměty hlavou

• **Na mnoha místech republiky proběhly oslavy šedesátiletého výročí konce 2. světové války.**

• Ve svatovítské katedrále se uskutečnila ekumenická bohoslužba za oběti komunismu. Obřad byl součástí slavnostního shromáždění na památku vysokoškolských studentů, kteří v roce 1948 vystoupili proti nastupujícímu komunistickému režimu.

BYLO:

BUDE:

Třetí ročník Běhu Terryho Foxe pořádá YMCA Třebachovice 18.6. 2005 od 10 h v Třebachovicích – Bědovicích. Více na: jaroslav.matuska@upce.cz nebo tel: 737 739 389.

• **12. června 2005 / Seniorátní vlejbalový turnaj nejen pro mládež / Moravec / od 14:00 hodin / přihlášky: do soboty 4. června na moravec@evangnet.cz / startovné 150,- Kč na družstvo.**

• Česko-německo-polský tábor na statku v Klein Bademeusel (SRN, blízko Cottbussu u polských hranic) 26.07. – 04.08.2005. Podle hesla ‚Ora et labora‘ budeme stavět v lese kapli ze dřeva, ... ale nejen. Bydlet budeme pod stanem (při špatném počasí v domě). Společným jazykem bude němčina (částečně se může překládat). Poplatek: 850 Kč. Akce je určena pro mládež od 15–25 let. České vedení: far. Constance Šimonovská. Pro českou skupinu plánujeme setkání o den dříve v Rumburku, abychom se poznali. Počet účastníků z Čech je omezen na 10 lidí. Přihlašujte se do 20.6. Přihlášky: FS ČCE Rumburk, 412 334 468, c.simonovska@tiscali.cz. Více informací na <http://mladez.evangnet.cz>

CHVÁLA BOHU ŽE DAL VZRŮST | ŠTĚPÁN HÁJEK

Chvála Bohu, že dal vzrůst, kuchařkám, že ne-ní půst!

Sláva!, Nemůžu se splíst, svůj oběd si u-mím sníst.

MYSLÍM, ŽE JE MEZI NÁMI
ŠPION ZE ZEMĚ.

Akce pro mládež - léto 2005

10.-16.7.	Voda - pro mládež od 14 let	řeka Morava
15.-22.7.	Předkonfirmační kurs	Křížlice
15.-24.7.	Divadelní kurz	Rumburk
22.-29.7.	Bigbítový kurz	Křížlice
30.7-8.8.	Mezinárodní kurs pro mládež (v Aj)	Herlíkovice
14.-21.8.	Voda - pro mládež od 14 let	řeka Morava
19.-26.8.	Kurs pro mladší mládež	Horní Čermná

Více informací a přihlašování na <http://mladez.evangnet.cz>

V pátek 17. června se koná v Litoměřicích na Mírovém náměstí **LIFE 2005 - Litoměřický festival soudobé křesťanské kultury**. Tento festival pořádá 5 evangelických církví z města Litoměřice a dalších 10 křesťanských neziskových organizací. Vystoupí moderní křesťanské kapely. Hrát se bude vše od blues, přes jazz až po rockovou hudbu.

Více: www.umc.cz/LIFE